

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

— У Анкенобуку біля Карльсруге закінчу-
вали концентраційний табір. 30 інтерв'юваних,
що ще там були, переїздили до концентраційного
табору в Кісляві.

Товари
благатні

ВОВНИ, ШОВКИ, ПОЛОТНА, ПОСТІЛЬ

Ф. Ожеховський Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7133 26—150 Телефон 25-55.

За розмах і силу нашого життя.

Дещо з діяльності „Просвіти“ по Загальних Зборах.

В останніх тижнях (у лютому й першій половині березня ц. р.) відбулося в цілому краю біля півторасотні просвітнянських конференцій і нарад. Скликували їх місцеві філії за ініціативою і при чинній участі представників Головного Тіла „Просвіти“. І так, впродовж цього часу відбулося 61 конференцій у філіяльних осередках з участю виділових читалень та відпоручників кооператив даної округи й 8 загальних зборів Філій з таким же характером; крім цього переведено на терені деяких більших філій (як Сокаль, Станиславів, Коломия і ін.) 14 районних конференцій для найближчих сумежних читалень. У містах відбуто 34 окремих нарад, головню з місцевою інтелігенцією, і в деяких осередках 31 засідань філіяльних Виділів. Остало ще тільки десять філій, що з різних причин таких конференцій не мали, але їх підготовляють.

Візиди ці попередила в січні ц. р. відповідна й докладна підготовка в Централі. Канцелярія виготовила потрібні дані для кожного філіяльного осередка зокрема. На основі цього матеріалу Централь — беручи під увагу індивідуально всі умовини життя і діяльності поодиноких філій — зложила повний і суцільний план діляння. Отсі поїздки в край — це тільки перший етап цього глибокопродуманого плану. Виконали його — так сказатиб: за одним замахом — чотири просвітні інспектори, причому один десяток візидів припав і на членів Головного Виділу.

Усім тим конференціям і нарадам присвічувала спільна ідея: якнайбільше скріпити під кожним оглядом цілу просвітну організацію та дивинути її на якнайвищий рівень. Бо писані обіжники, інструкції та заклики в тій справі дуже часто не дають ще такого успіху, як безпосередня жива розмова з живими людьми. Вона то найкраще затіснює ідейний і фактичний зв'язок Централі зі своїми філіями та читальнями. Адже в самих тільки відбутих філіяльних конференціях взяло участь ок. 1400 читалень; їх заступало понад 6.000 передовиків і провідників із наших сіл. Уже це само свідчить про духовий підйом і громадську дисципліну в організації „Просвіти“. Безпосередня зустріч з широкими кругами українського громадянства дала змогу вичути й простежити його духове наставлення.

І так, зауважується посилений гін до власної освіти, культури й самовиховання. А зпарі з тим вкорінюється шораз глибоше правильне розуміння організації взагалі, і „Просвіти“ зокрема. Тут щезають уже невмісні названня: „ви“ і „ми“. Адже читальні, філії і Централь — це один, нерозривний, суцільний організм. І не „вони“, себто хтось поза нами — винен у тому, що „Просвіта“ сьогодні у важкому матеріальному положенні, — але винні в тому всі ми, що байдужністю своєю допустили до того; таж ми навіть членство в „Просвіті“ занедбали, — не сповняли тієї першої вимоги, що без неї взагалі нема поняття організації. Адже само плачення членських вкладок — це ж ледви й примітив. Бо правдива організація — це спільнота духа! І не вина Централі, а заслуга, що саме для втворення тієї духової спільноти в народі приготувала — з повною свідомістю ваги справи — першу, найпотрібнішу скількість книжок, — але винні всі ми, що тієї книжки в себе — на низах — ще не маємо. Не місце книжкам у магазинах, — а книжки на села, до читальні, до рук! Самоосвіта й самовиховання — це наше гасло. Без книжки — може бути тільки самообман. Звідси шойно починається зміст правдивої роботи. — Тож далі бути так не може. Ці недостаті й наше власне занедбання — ми на правимо! Ось основний тон голосів учасників усіх відбутих конференцій і нарад. Живучість високих ідей „Просвіти“, прихильність та привязаність до неї і непоборима сила духа українського громадянства — це спільне зауваження усіх делегатів Головного Товариства.

Але на цьому місці не можна здержатися від висловлення ще одної думки. Від ряду літ

якось так буває, що деякі люди аж з кінцем ділового року виявляють збільшене своє зацікавлення „Просвітою“. Деякі делегати аж на загальних зборах Матеріального Товариства не раз уважають просто своїм щорічним обов'язком дорікати тим громадянам, що їх ще перед роком самі вибирали. Витикають їм — і тільки їм усі есентуальні недотягнення, недостаті, невдачі. Не хочу тим сказати, що критики не треба. Навпаки! Вона конечна. Але тоді, коли ще

незап'яно, коли ще можна все направити, — і не тоді, коли період діяльності вже хитався... Через те й Головне Товариство цей чайний у нас „порядок речей“ відвертає. І так, на першому кроці своєї діяльності по загальних зборах — перед усіма своїми читальнями і цілими українським громадянством — ставить, що відноситься до цілої просвітної організації, до всіх її шаблів і до цілої її діяльності, траля хоче розбудувати й посилити культурно-освітньо-виховні змагання народу. І ту цю прийняв, у цілості одобрив і визнає за свої. Але тут річ не в самих тільки словах. Тут важкі діла, що їх викаже цілий край!

(секр.)

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ

на шкільні мундурки, костюми, мужські уборы та всілякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. Залеска
вул. Галицька ч. 18.

Ліквідують і переносять вищі школи з Києва.

У харківських „Вістях“ з дня 18. березня ц. р. читаємо:

„У зв'язку з переходом столиці України до Києва і потребою розмістити в Києві центральні установи, Раднарком ухвалив перевести із Києва ряд учбових закладів, переважно до Харкова. Зокрема, фінансово-економічний інститут НКФ УСРР переводиться до м. Харкова, при чому його ухвалено злити з харківським фінансово-економічним інститутом.“

„Агро-інженіринський інститут НК Постачання переводиться до Білої Церкви. Крамознавчий інститут Вукопспілки переводиться до Харкова; до Харкова також переводиться індустріальний інститут Вукопромади.“

„Інженірно-економічний інститут Наркомзему переводиться до Голосієва, де цей інститут перетворюється на факультет інституту механізації сільського господарства.“

„Електро-механічний інститут та електро-механічний технікум Наркомкомгоспу ухвалено ліквідувати, а підготову інженірів-механіків для системи комунального господарства організувати при київському електро-технічному інституті за окремим договором.“

ти при київському електро-технічному інституті за окремим договором.

„Філію промакадемії Уповнарком ухвалив ліквідувати. Також ліквідується інститут управи народно-господарського обліку, за відсутністю учбово-матеріальної бази.“

„Лінгвістичний інститут Наркомосвіти переводиться до Харкова. Ветеринарний інститут Наркомзему переводиться до Голосієва в корпус зоотехнічного інституту.“

„Інститут шляхів сполучення, згідно пропозиції Наркомшляхів ОРСР тов. Андреева, ухвалено перевести до Харкова, зливши його з харківським інститутом залізничного транспорту.“

„Книжковий технікум Вукопспілки, за відсутністю учбово-виробничої бази, ухвалено ліквідувати. Технікум громадського харчування переводиться до м. Одеси, де його осадять в одеським технікумом громадського харчування.“

„Технікум промкооперативів переводиться до м. Дніпропетровського. Технікум сільсько-господарського будівництва Наркомрадгоспів переводиться до Н. Сіверська Чернігівської області. Хеміко-технологічний технікум НК Постачання переводиться до Харкова. Технікум шляху також переводиться до Харкова, де його зливають з харківським технікумом шляху.“

„Експлуатаційний технікум НК Шляхів переводиться до Одеси. Технікум залізничного господарства НК Шляхів — на ст. Жмеринка Київську обласну радпартшколу переводиться до Черкаса.“

„Крім того, із Києва переводиться ще 2 науково-дослідних інститути: інститут тютюнозводства до Прилук, та інститут Вукопспілки — до Харкова.“

„За постановою Раднаркому, термін переводу цих учбових закладів та науково-дослідних інститутів має встановити урядова комісія по переміщенню до столиці до Києва.“

АРХИТВІР АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЕМІЛІЯ БРОНТЕ

БУРЕВЕРХИ

у перекладі М. РУДНИЦЬКОГО.

Окрема книжка на гарному папері, 278 стор.

Обмежена скількість примірників.

ЦІНА 2 ЗОЛ. 50 СОТ.

Для передплатників „Діла“ 1 зол. 80 сот.

Пересилка 50 сот. більше.

ЗАВТРА

у Великім Театрі святочна прем'єра драми
Люціана Бляга

МИСТЕЦЬ МАНОЛЕ

ПРОГУЛЬКА „ПЛАЮ“ У „МАСЛОСОЮЗІ“.

Перший весняний виступ „Плаю“ слід уважати вдатним: біля заведень „Маслосоюзу“ при вул. Гловацького зібралося біля 40 осіб, що зацікавлені розвитком цієї важкої економічної установи, хотіли оглянути власними очима її досягнення.

Під проводом інж. Хронов'я та оглянули учасники прогульки виступ приміщень „Маслосоюзу“, а саме, салю, де пастеризують, охолоджують і наповнюють у фляшки молоко, далі салю, де полочуть, мийуть і дезинfectують уживані пляшки. З черги інж. Веселовський пояснив діляння холоду „Маслосоюзу“ (пливний амоніак парув і тому забирає тепло соліниці що остуджена мавдрув туди, де потрібний холод) та показав прогульковцям склад масла, сирів і яєць. Слід зазначити тут, що „Маслосоюз“ продуктує для своїх власних потреб штучний лід.

Працю лабораторії „Маслосоюзу“ описав її керівник д-р Лукашевський. Й завданням є постійно контролювати якість товару, продукowanego „Маслосоюзом“. Ця лабораторія вивінувана у найкращі і найновіші дослідні прилади. Присутні мали нагоду побачити наглядну різницю між правдивим і фальшованим маргаритом маслом у світлі проміння кварцової лампи.

Птахом'ясарський відділ „Маслосоюзу“ готує прогульковцям також під проводом інж. Хронов'я. Були там кури, що підготовувались, були й такі, що голодували перед самою смертю, і ціла низка... небіжчиків. Усе удержане в зразковій чистоті.

Для транспорту своїх продуктів має „Маслосоюз“ свої вози й авта. Одначе „бокс“ був усті, бо транспортні засоби були в праці в місті.

Вкінці інж. Хронов'я пояснив простим організаційну схему усього літін „Маслосоюзу“. Для необізнаних в справі „Маслосоюзу“ ця частина прогульки була найцікавішою.

Прогулька тривала цілих 2 години. Й закінченням було друге снідання, аложає з дуже смачних виробів „Маслосоюзу“.

А. І.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.

Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Галицький Магазин Новостей

Галицька 15. Поручає вовни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах.
При закупівлі товару від 5. зол даром білет до першорядних кін.
5/73

КОГО РОДА МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ — ТА ІНШІ
виставляють в текстильних магазинах
ТАНИЙ СКЛЕП — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ,
ГАЛИЦЬКА 8.

ПОЗИЧКА ДЛЯ ЗБРОЄНЬ.

БОНДОН, 25. III. Надійшли «Пісця» по-
казують, що уряд розширює внутрішню позич-
ку 100 мільйонів фунтів для переведення великої
кількості морських і повітряних зброєнь.

ЗМЕНШАТЬ СЛУЖБОВЦІВ НА 80.000.

ПАРІЖ, 25. III. Між передбачуваними
зменшеннями бюджету одним із найважливіших
зменшень скільки службовців на
100.000. «Фігаро» твердить, що спенсують
на тих, що вже мають право до емеритури, а
на тих, щоб збільшити собі платні, та
на тих, які не мають повинні мати такі права. На
деяких тих уряд матиме ошадності мільярд
франків.

НОВИНКИ

— Нові парцеляції. Відповідні староства за-
твердили останніми часами нові парцеляції ве-
ликих маєтностей у різних повітах Сх. Гали-
чини. Так пов. Борщів: Кудринці (Бартфельд-
таль) 3 га, Королівка (Явцова) 38 га, Дзвир-
таль (Козьбродський) 15 га, Озерня (Спі-
таль) 25 га, Брідли (Краєвський) 49 га, Бе-
рестів (Курини (Тужанська) 13 га, Бучач: Ко-
ростів (Ст. Бадені) 33 га, Скомохори (Зален-
ський) 28 га, Бучач (гр.-кат. парохія) 2 га, Чорт-
ків: Каминичів (Охонський) 19 га, Залісся
— Каткова маса Фельдшера 7 га, Ридодуби
(кат. парохія) 1 і пів га, Полівці (Міхалов-
ський) 3 га, Білий Потік (Зангеніова) 2 га,
Знаменці (Рудроф) 9 га. Копичинці: Хлопів-
ці (Семеский-Левіцький) 14 га, Воля Чорно-
ківська (Респальцова) 28 га, Чорнокіньці Вел.
(Козьбродський) 20 га. Перемишляни: Липівці
(Козьбродський) 20 га. Скалат: Скалат (Готвальд)
16 га. Тернопіль: Дітківці (Левенгерцова) 4
га. Збараж: Березівці Мала (Копоніцький) 4
га, Лубини Нижні (Бубер) 5 га, Терпилівка
(Вайсман) 4 га. Золочів: Чижки (Уейська) 18
га, Беззуби (гр.-кат. парохія) 6 га. Броди: Ді-
тківці-Давидів 20 га. Бучач: Нагірня (Арт. По-
номірний) 8 га.

— Після вбивства команданта поліції. Коман-
данта львівської воєнської поліції одержала ві-
сти, що вбивка команданта поліційної ста-
ції в Вибранівці, пов. Бібрка, вже зловили.
Варшавці з огляду на слідство держать у тай-
ні. — Вбивка о. Хмуровича, родини Гер-
цуга і поліція Левандовського Мачута та Бик-
сербини (пов. Ярослав) напали на хату ур-
ядової майна та забрали 4.000 зол. і гардеробу.
— Краєва хроніка. Абрам Соффе, скляр зі
Бердичева, поїхав у таку розпуку після смерті сина,
що живувив під поїзд з той відтяв йому голову
в ноги. — До хати управителя філярварку у
Бердичевського повіту вдерлися якісь
люди, застрелили всіх револьверами і забра-
ли 4 тис. готівкою, дві одежі та плащі. По-
ліція догадується, що це черговий виступ
вільних бандістів Мачута і Бика, на яких роблять
блату у рясницькому пов. і які мабуть пере-
їхали під Ярослава.

— З Польщі. У Вильні пробив у змаганнях
перші один із змагунів кпт. Просінському
шляхою маску, уста і наскрізь череп. Просін-
ського відвезли у грізному стані до лікарні. —
Різдво Гутман з Варшави внесла до суду позов
на дозволу зі своїм чоловіком Златові-
чи, що виїхав до Смоленська, перезавів там
і Максимовича і вдержує справний гарем: 3
африканки, вірменку, татарку і 3 росіянки. — У
Варшаві почали примусово купити щонайбруд-
ніших торговців й онді викупали їх одного
за 120. — В тому ж місті викрили тайну рулет-
ки, арештували кілька осіб і конфіскували 3
тис. зол.

— Мухи священика. До лікарні для бже-
жани у Ленінграді привезли, як повідомляє
«КП», кт. Павла Хоміна, якого кілька місяців
тому вивезли були на Соловки і тримали у ві-
сній тормі на Шталері. Там 4 місяці не ви-
пускали його на прохід, не дозволяли йому
їсти і харчували його дуже але, домагаю-
чись постійно «покаяння». Кс. Хомін втратив
важкі пледи в ногах і йому дали свободнішу
одіж, але водночас почав його находити від-
омі чхист Панаєв, що він слідство і погрожу-
є йому кожного дня розстрілом. Нерви свя-
щенника остаточно не витримали і він збоже-
вів.

— Різні вісті. Відомий поль. співак Келура
офіційно дізнав тому в одному берлінському
клубі, доки перетав для німецьких безробіт-
них. — Суд у Гіберталь (Німеччина) наказав
суддівцям 20 осіб ліжничо обв'язаних.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ДЕЩО ПРО НАШУ КУПЕЦЬКУ МОВУ.

Під цим наголовком помістив проф. В. Сімо-
вич окрему статтю в березневому числі «Життя
і Знання». Автор почав із критики високос «Ма-
слосокоу» і його оповісток. А саме скрізь по ви-
вісках написано «скел» (скел 1, скел 2 і т. д.)
замість крамниці. Від цього останнього слова
шпаловний наш мовознавець виводить цілий ряд
поняття зв'язаних з крамницею. В оповістках ино-
вуж цього «Маслосокоу» читаємо: продажа мо-
лока через цілий день. У пас — каже д-р Сімо-
вич — є пролаж а не продажа, до того роду му-
жського, нпр. гуртовий пролаж. М. ін. в опо-
вістці «черс» зовсім зайве. Ще багато інших
поняття згадує автор у статті, стараючись заміни-
ти неправильні слова своєрідними українськими
висловами (як нпр. купля, купівля, а не купно,
тощо), тому радимо тим, що цікавляться купець-
кою термінологією, заглянути до загального
журналу.

Польська хроніка.

ПРОБЛЕМА ЗОЛОТИХ ДОЛЯРИВ. — СТАРІ І НОВІ ДОЛЯРОВІ УМОВИ.

В пресі промайнула вістка, що польський
уряд готує закон, який урегулює справу
довгів у золотих долларах. Цей закон має би уне-
важити золоту клявузу, затримуючи її тільки
при доларових зобов'язаннях аскураційних то-
варів, при стабілізаційній державній позичці
і ще при деяких незначних покіншо вальорах. З
приводу цих вісток відівалялись банкові кола,
висловлюючи свій сумнів, чи уряд захоче пере-
вести законне уневаження золоті клявузи
при доларових зобов'язаннях. Стратилі на тому
— кажуть вони — капіталісти, що помістили
свої фонди в популярних паперах і підізнали би
довіра до біржових орудок вартісними паперами.

Чутки про ті заміри уряду викликали те,
що Земельні Кредитові Т-ва натискають у цьому
напрямі на уряд, уважаючи анулювання золоті
клявузи при доларових зобов'язаннях логічним
кроком в акції відновлення хліборобства.

Ще заки ці чутки появились, виступив за-
сторонник краківського «Часу» відомий проф.
Крижановський з довгою статтею, в якій за-
являється за обмеження майбутніх валютних
умов і за (щоправда обережною) заміною існую-
чих умов у долларах в золоті на умови в поль-
ських золотих. Обмежити валютні умови — це
не значить їх заборонити. Генеральна заборона
— каже проф. К. велаб труднощі у позичках,
вплинулаб відомо на розвиток аскураційного
інтересу, зміцнилаб тезаврацію золота. Також
на думку автора ревізія давніх договорів му-
сить бути поміркованою. Вона потрібна, тимбіль-
ше потрібна, що пагання доларової вартості є
дальше можливі. Законодавець може і повинен
виключити ділення валютної політики Зл. Д.
П. А. на (польські) внутрішні відносини шляхом
законого перерахування деяких доларових
умов на золоті, для устійнення висоти прав і с-
бов'язків, що в цих умовах містяться. Голі бо-
ронити золоті клявузи, коли і в Польщі зни-
жа ці збільшили надмірно обраховані в товарах
вартості, які належаться вірителів з титулу
відсотків і амортизаційних рат.

ЛЬВІВ І СТАНИСЛАВІВ НАЙДОРОЖЧІ МІСТА В ПОЛЬЩІ!

Найновіше число «Відомості статистичних»
принесло дані, які вказують на те, що щодо до-
рожничі харчів Львів і Станиславів стоять на
першому місці. І так індекс ціни на опоживчі ар-
тикули представляється ось-як:

Львів і Станиславів — 55.7, Катовиці і Кра-
ків — 54.4, Варшава — 54.2, Білосток — 51.1,
Торунь — 53.2, Тернопіль — 53.0, Люблін —
52.6, Познань — 52.5, Вільно — 52.3, Кельце —
52.2, Лодзь — 51.1, Новгородок — 50.8.

— Трагедія летувської залози. Пастухи, що
пасли худобу в Андах в південній Америці, най-
шли в скельній дебрі останки пасажирського
літака разом з трупами 9 пасажирів. Літак про-
пав без вісти ще в липні 1932 р., відбуваючи
дорогу в часі снігової бурі.

— 12-літній хлопець на широкому морі. У
пристані в Констанці загнав вітер на широке
море човно, в якому бавився 12-літній хлопчи-
на. Пригоду запримітили щойно 24 години пі-
зніше, зараз вислали літак, щоб шукать хлоп-
ця. Гидроплавний вдалося найти хлопця на
широкому морі, зовсім виснаженого. Хлопця
забрали легу на гидроплан і вівали до пристані.

— Новий «китайський» мур. Американська
наукова експедиція, що досліджує тепер Перу
і Болівію, відкрила новий «китайський» мур,
що окружує лавну державу Інкасів. Цей мур
випавав значно копотний від китайського, але

«СХІДНІ ТОРГИ» ПЕРЕД ЗНАКОМ ЗАПИТУ. — КОНФЛІКТ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПАЛАТИ З ЛЬВІВСЬКИМ МАГІСТРАТОМ.

Як відомо — ведення Сх. Торгів перейшла
минулого року Торгов. Палата у Львові. З у-
ваги на недалеку щогорічну кампанію анулювала
Палата ряд постулатів, домагаючись від магіс-
трату їх поладнання. Але про давні борги, що не
залишаються без впливу на теперішню господар-
ку і підтримують престиж Торг. Палати. Друга
справа — це ремонт деяких павільйонів на виста-
вовій площі. Переговори, що їх вела Палата з
магістратом, перервались іма неуступчивостю
през. міста Дроляновського. Проте планарне за-
сідання Т.-Пр. Палати доручило зарядові пробу-
вати побороти труднощі і перевести щогорічну
кампанію Торгів.

КОЛИ СКАРБОВИЙ УРЯД ВІДКИДАЄ ТОРГО- ВЕЛЬНІ КНИГИ?

Про це довідуються «Хвіля» від купецьких
організацій у Варшаві. До причин, якими пер-
муються скарбові органи, дискваліфікуючи кни-
ги є ось такі: записки і доданні олівцем, скро-
бання, писання поміж берегами і на берегах,
пусті лінії, олівцювання записок у книгах, не-
зберігання хронології. Відкидають теж книги,
коли в інвентарі нема докладних даних, коли ін-
вентар невисокалий до книги інвентарів, коли він
не підписаний, або коли книги іма азагалі нема,
— дальше: коли нема касових доказів на вида-
тки, брак салда в касі, брак білансу отворення,
реманент невіданий в бухгалтерійних записках
і ще кілька дрібніших причин. Як бачимо —
небезпека чимало.

Світова хроніка.

НІМЕЧЧИНІ ГРОЗИТЬ ДЕВАЛЮАЦІЯ МАРКИ. 8 ВІДСОТКІВ ПОКРИТТЯ.

Світова преса не перестає займатися промо-
вою президента німецького Держ. Банку д-ра
Шахта, що він виголосив на бенкеті американ-
ської Торг. Палати в Берліні. Підкреслюючи
тягар заграничних довгів, з яких Німеччина не
може вилітти, і це що ті довги впливають від-
тно на міжнародне госп. життя, д-р Шахт сказав
між іншим: Не вважаючи на видані урядом ре-
порядження запас девіз і золота Держ. Банку
від нового року по сьогоднішній день (половина
березня) виказує відплив 122 міль. марок. В ос-
танньому тижні сам Держ. Банк втратив 45 міль.
у девізах і золоті. Покриття банківтів є всього
на 8 відс. Це змушує нас не тільки у власному
інтересі, але теж в інтересі світової господарки
видати нові репорядки. Безпосереднім наслід-
ком будуть дальші обмеження придаду девіз на
цілі німецького ввозу.

Відгомін цієї промови, яка заповіла загос-
трениня трансферу, а також наслідком найповні-
ших справоздань Нім. Держ. Банку і торг. білан-
су було те, що німецькі папери на світових бір-
жах почали зникати і також курс нім. марки
впав на кілька пунктів. Пасивність торговель-
ного німецького білансу, що в останніх часах
проявлялась, зовсім поважно загрозила німецькій
марці, тим більше, що на збільшення експорту
тепер нема багато надії. Не помагає штудерність
фінансової господарки зі скрипсами і шпер-мар-
ками, не помагає така більшою заграничній
претенсією. Навіть зредуквані до мінімуму потре-
би загр. товару в Німеччині є більші ніж попнт
заграниці на німецький товар...

Чи для рятування експорту побідать у Ні-
меччині ідея «валютного дампу», чи піде ні-
мецький уряд слідом тих держав, що обсяжля-
ють частинно свої валюти «рушили експорт»? В
Німеччині сторування девалюації є чимало.
Згадати хочби потентата фон Сіменса, який не-
давно громовим голосом накликав до девалюації
марки. Повноартісна марка є сьогодні дорога
на світовому ринку. Тому недовіра до марки
аростає, дарма, що д-р Шахт покіншо виключає
девалюацію

В. Н.—вич.

має ту саму висоту і грубість (11 X 7 і пів) і
походить менше-більше зперед 500 літ, коли
китайський мур має коло 2000 літ. Находить-
ся в майже зовсім недоступній гірській скелі-
ні і в багатьох місцях зовсім зруйнований. Від-
крито його фотографічними апаратами з лі-
таків.

СПОРТ.

ЗА МИСТЕЦТВО ЛІГИ

ВАРШАВА. Варшавська — Спешел 2:0 (1:0)

КРАКІВ. Гарбарня — Подсуже 1:0 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Погонь — Сатурн (7:3) 5:1.

ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — Ураїна 4:0 (2:0).

ЗАКОРДОННІ ЗМАГАННЯ

ВІЕНЬ. Віаень — Прага 3:3.

СОФІЯ. Угонщина — Болгарія 4:1 (бист. сайт).

3 кіна.

Кіно „Касіно“, „ПІЛЬНУЙ СВОГО ЧОЛОВІКА“.

Прегарна комедія з пару великих американських артистів Волесом Бірі та Марією Дреслер. Бірі має тут улюблену ролю непоправного піяка, Дреслер свою, козир-жінки, якої чоловік смертельно боїться. Комедія має ту велику прикмету, що вся побудована на двох життєвих, глибоко передуманих типах. У деяких хвилинах переходить вона у справжню драму, але тільки на момент, щоб знову заблизнутися гомором поважної комедії з нотками трагізму, зрештою непермітною для глядача, що хоче тільки сміятись. У оригіналі ця песа називається „Галівник Анни“; галівник — невеличкий пароплав, що тягне вантажі.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Дописи.

СТРИЙ.

Реколекції. Правдиву несподіванку, і то милу, зробив нам гр.-кат. парохіяльний уряд, коли запросив на реколекції до міста Стрия о. Марисюка ЧОЗВ. Від 25. 2.—3. 3. п. р. вголосив о. місіонар три серії нази: в церкві для всіх вірних і для інтелігенції в опаленій гардеробі великої салі Нар. Дому (окремо для жінок щоденно в год. 5-й веч. і для мушн. в год. 9-15 веч.). Треба було бачити ті непроглядні маси народу в церкві і під церквою, що слідували за кожним словом місіонаря та вдячність пань, що в числі близько 150 осіб сходилися до Н. Дому, звідки покріплені на душі вертались до важкої своєї праці. Перший раз зроблений експеримент показав, що і наша інтелігенція розуміє вагу віднови духового життя, бо і в науках для мушн.-інтелігентів брало участь близько 70 осіб.

Протестантсько-євангелістська місія для українців у Стрию. Релігійна праця гр.-кат. українського духовенства викликала відгомін. Оце від 11. 3.—18. 3. склали євангелістські прічери-українці: Федів, Жураківський і Яремко місію для українців у протестантській зімецькій кірсі. Небагато мали учасників, але активна участь відомого інтелігента українця, котрий зазначає нерідко, що є безконфесійний, викликає великий несмак у всіх, тим більше, що релігійне розбиття серед українців під теперішню хвилину дуже небажане.

Гостина театру ім. Тобілевича. В Стрию пілий гнидень (від 4. 3.—11. 3.) гостив театр ім. Тобілевича з великим матеріальним і моральним успіхом. „Сонце руїни“ треба було давати двічі. Шкода, що нема у нас під теперішню пору такого мецената, котрий, як колись у Перемишлі генерал Павлох, хотів би шкільній дітворі фундувати білети на деякі вистави. Виконуючи роль театру є велика, а дітворі не має за що подякуватися на добру псу. Добре було б, якби управа театру щополудні давала для дітвори по мінімальних цінах відповідні вистави.

Гостина театру „Заграва“. В днях 17. 3.—20. 3. дав кілька вистав театр „Заграва“. Стефанікова „Земля“ і „Тарас Бульба“ — це дві атракції для всіх. Шко-

да тільки, що в одній міській аж три театри зіхалися до Стрия — в теперішній крізі це трохи за тяжко для одних і тих самих людей. Бо ще 1. і 2. березня заїхав був до нас театр „Цвіркун“, одначе з причини реколекцій мушн. свої вистави перервати.

Анкета в справі позички для „Рідної Школи“. Дня 13. 3. відбулася у нас анкета в справі позички для „Рідної Школи“. Зібрані делегати всіх товариств під проводом проф. Ластовецького зі Львова, поставилися позитивно до такої важкої потреби і вибрали комітет, котрий займеться збиранням субскрипцій позички. Здавалося, що вся акція провалиться, бо виді Повет. Кружка „Рідної Школи“ в Стрию виступав був у невідповідно зредатованій формі записки до участі в анкеті. Завдяки інтервенції проф. Ластовецького небезпеку ту усунуто.

Шкільний інспектор конфіскує молитовники. Шкільний інспектор у Стрию дав приказ відібрати шкільним дітям молитовники, видані у Стрию 1932 р. накладом Брацтва ім. св. о. Ніколая, аж цього року і то в часі реколекцій перед Великодніми святами. В тім молитовнику, крім Служби Божої, Вечірні і Молебна до Пр. Д. М., були ще 4 релігійні пісні, а між ними „Боже Великий, Творче Всесвіта“. Пісні ті (всі чотири) все співала дітворя на Службі Божій. Той сам шкільний інспектор у Стрию вислав до священиків у своїй окрузі писма на чертці концептового паперу того змісту: Повіжам Вел. Кс. юд. дня 1. 2. — 15. 6. 6. р. научане рел. кат. в шкільній школі повш... Вже не ординаріят, видно, надає місію, лиш інспектор кваліфікує...

ГАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ — ПО ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ. — Поручає Ф. МА ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИМ

65/53

Ботів ч. 4.

50—180

ЧОРТКІВ.

Ревізії в Чортківщині. Дня 12. березня п. р. перерізів постерунок поліції з Білобожницею ревізію у бібліотекарів читальні „Просвіти“ в Ромашівці, Михайла Яковца. Ревізія тривала від год. 6—8 рано. Постеруноків, не знайшовши нічого, забрали у Яковца „Дзвіночок“ та домагались видачі револьвера, якого він і на очі не бачив. Від Яковца пішли постеруноків до читальні „Просвіти“ і там перерізували ревізію від год. 8—15-ї; забрали з читальні книжку „Шевченкова криниця“. Голові читальні, Іванові Грицькові, грозилась постеруноків, що він весь свій маєток стратить через читальню. — Тогож дня перерізів той самий постерунок ревізію у Михайла Старика в Калинівщині, якого арештували і продержали весь день на постерунку. За чим шукали, невідомо.

Поліція намагає людей, щоби не складали жертв на „Рідну Школу“. Тайна поліція з Чорткова перерізувала контролю книг у читальні „Просвіти“ в Угрино. Між видатками найшли даток на „Рідну Школу“. Тоді один з тайних казав людям, щоби не давали ніяких жертв на „Рідну Школу“, бо не знають, де ті гроші діваються. Як приклад наводив те, що в Чорткові і збирали на будову „Рідної Школи“ і вже камінь знесли, а будувати не будують. Думав той бідний чоловічок, що люди вже аж такі чабані, що не знають, тому не будують будівлю „Рідної Школи“. Про цю справу напишемо ще окремо і вона напевно стане головною.

РАВА РУСЬКА.

Освітньо-господарський курс. Старавани Філії „Союзу Українок“ у Раві Руській відбувся від 16. П.

до 4. П. п. р. в домішках Українського Народного Товариства равського повіту. На курсі були практичні заняття хатньої господарки, яку веда щоденно від год. 12-ї впол. вправила учителька п. Садковська (назва саме: 12 год. української мови (включає п. Сова (Степан), 6 год. рахунків (Гайбонидий Волод.), 6 год. історії (д-р Карпівич Б.), 12 год. про організацію (д-р Д. Богачевський, М. Костинський і п. Сова (Степан), 6 год. гігієни (д-р Гуря Роман), 7 год. географії (Котівич Степан) і 3 год. географії (Шелест Корнелі). Крім цього в тих двох тяжких відділах хатньої та англомови відповідні реферати: про організацію Лисий Ілько та д-р Білинський. Наука на курсі відбувалася безплатно, учасницям курсу віддавали кожні убікції на приміщенні безплатно. Курс почався 39 жінок з рівня сім'ї Равщини. Значача треба, виділя Філії „Союзу Українок“ через брак відповідного приміщення на більше число курсанток, згодом був оголошений відомити приміщення. Курс почався 4. П. загальними зборами Філії „Союзу Українок“ у Раві Руській, а яких взяли участь усі курсантки, та чайним вечором, уладження самими курсантками. Слід підкреслити, що всі курсантки знову віддані з курсу, доказом чого було те, що у своїх помешках, висловлених окремою делегацією і до представителів і до виділу Філії „Союзу Українок“, просили, щоби у найкоротшому часі організувати другий подібний курс для жіноцтва. Вірно, що нововибрані злади Філії „Союзу Українок“ з головою п. мец. Богачевський Ростиславою сповинуть бажання курсанток і з найближчим часі займуться організуванням другого такого курсу.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Читальні „Т. Ш. Л.“ по інших селах. В селі Раві коло Бережан заклали місцеві поляки читальню „Т. Ш. Л.“. Факт цей повинен привести місцевих українців з байдужности до всього, що діється коло них і залучити так, щоби всі аступили масово в членів читальні „Просвіти“, кружка „Рідної Школи“ і кооператива та засвідчили цим українськість села. Читальню „Т. Ш. Л.“ заложено теж у поближньому селі Лисівці.

Кружок „Р. Ш.“ у Раю на позичку „Р. Ш.“. Кружок „Рідної Школи“ в Раю, дучи за покликком Галицької Управи „Р. Ш.“ в справі внутрішньої позички, ухвалив оновити на своєму засіданні дати „Р. Ш.“ позичку в сумі 25 зол.

Молочарський анкети. В цьомуж селі відбувся 14. П. п. р. молочарська анкета, на якій явилось дуже багато старших громадян і молоді. Переважало жіноцтво. Не дивлячись, воно було зацікавлене, як є і в іншому молока. Бо про це саме мав говорити відомий Маслосоюзу їж. Балжко. І справді присутні з великим зацікавленням вислухали гарного реферату п. Балжко про молочарні, про годіло сільсько-господарських тварин та обходження їх, про дріб, який я вийшов з цієї справи. Присутні ухвалили, що всі будуть носити молоко до молочарні, яка свій відділ має в Раю і щоби застосуватись до виказів їж. Балжко. Побачилим було б, щоб подібні анкети відбувались у всіх сільських, бо зацікавлення ними на селі велике. — Ті самі анкети відбулись: в Лисівках, Мешині, Вулах, Куряках, Вербовах, Шумляках, Лашині, Стригані, Шибалині й Рибинках. Реферували оп.: їж. Балжко, Балжко, Прийдун і Баран.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Краківець:

26. П. Цідунок перед дзеркалом.

27. П. Мотра.

28. П. Батурин.

3 Краківці їде театр до Яворова.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 26. П. год. 7-30 веч. „Гостиниця під Білим Конем“. Абон. або неабон.

Вівторок, 27. П. год. 7-30 веч. Премієра „Мистець Маволо“ Люціана Бляга.

Театр Ріжвородностей.

Понеділок, 26. П. год. 7-30 веч. „Кандида“. Абон. 15.

Вівторок, 27. П. год. 7-30 веч. „Кандида“. Абон. 15.

Кіна.

АПОЛЬО: „Сніг належить до тебе“.

АТЛАНТИК: „Кохання в пущі“.

ВАНДА: „Сирій дім“.

КАСІНО: „Пильний свого чоловіка“ (Волес Бірі, Марія Дреслер).

КОЛІСЕИ: „Облава“, ревія „Коли світає гасне“.

КОПЕРНИК: „Я не ягода“ (Ме Вест).

МАРУСЕНЬКА: „Серце волоцюги“ та ревія: „Дамо, що маємо!“

МІРАЖ: „В погоні за щастям“.

МУЗА: „Прощання з гріхом“.

ПАЛАС: „Пісенькар Варшави“.

ПАН: „Куртизанка“ (Грета Гарбо), ревія „100% перцю“.

ПАСАЖ: „Св. Францісок із Асизі“, „Католицький віз у Відні“.

ХИМЕРА: „Любові балетинці“.

РАИ: „Кохання в анти“ (Джо Мая).

СВІТ: „Пісня ночі“ (Іван Кепура).

СТИЛЕВЕ: „Навчи мене кохати“ (Рам Новаро), ревія: „Весна пробуджується“.

УТІКА: „Чоловіки та жінки“ та ревія.

Закордонне радіо.

Понеділок, 26. березня 1934.

Відень (506,8) 18.00 Пісні й арії, 19.15 Концерт військ. оркестри, 20.45 Симф. концерт, Братислава (298,8) 12.35 Концерт, Кошиці (269,5) 16.00 Форт. твори Шопена, Прага (470,2) 17.50 Пісні в супр. смичк. квартету, 21.00 „Свята гора“ оп. Вільдера, Париж (1796) 21.00 Камер. музика, Білгород (437,3) 16.00, 17.30 Спіл, Ковно (19.35) 18.20, 20.30 Спіл, Берлін (356,7) 14.35 Смичк. квінтет, 17.30 Бетовенові варіації п-моль (форт.), 22.00 Концерт, Гайльсберг (291) 15.25, 20.40, 21.40 Пісні, Кенігсвустергавзен (1571) 20.05 „Донна Діана“ ком. оп. Жезнічека, Букарешт (212,6) 20.00 Спіл, Будапешт (550,5) 13.30 Циг. оркестра, 19.30 Концерт оп. оркестри, 21.55 Циг. музика, Мільно (368,6) 13.00 Оп. музика, 20.45 Концерт (музика, спіл), 21.55 Камер. музика.

Вівторок, 27. березня 1934.

Відень (506,8) 12.00, 22.15 Концерт, 17.20 Сольні, 18.10 Сучасна австр. поезія; Братислава (298,8) 16.55 Спіл; Прага (470,2) 12.35 Концерт, 17.50 Скрипка, 19.30 „Чорт і Катерина“ оп. Двожака; Париж (1796) 14.00 Два фортепіані; Білгород (437,3) 17.00, 19.30 Спіл, 20.40 Хор; Берлін (356,7) 17.55 Листові та Брамсові пісні; Гайльсберг (291) 18.25 Шуманові пісні до слів Шаміса; Кенігсвустергавзен (1571) 17.00 Відч. „Образки з Уругваю“, Ляйпциг (382,2) 20.05 „Архідна на Ніккосі“ оп. Р. Штрауса; Мінхен (405,4) 20.30 Оп. музика; Бреслав (315,8) 18.20 Весняні пісні, 20.10 Сучасна нім. музика й поезія; Букарешт (212,6) 20.00 Спіл, 20.20 Симф. концерт; Будапешт (550,5) 17.00 Циг. музика, 18.30 „Парсифаль“ оп. Вагнера; Мільно (368,6) 20.00 Форт. ресітал, 20.45 Транс. з „Ля Скалі“, „Либук“ оп. Людовіка Рокка; Рим (420,5) 13.00 Квінтет, 21.00 Опера.

Львівське радіо.

Понеділок, 26. березня 1934.

7.00—8.00 Равішня аудіція, 12.05, 12.33 Популярна музика з гр. плит, 15.25 36-жова біржа, 15.30 Господарські вістки, 15.40 Грам. плита, 15.55 Сальдонова музика, 16.40 Лекція фр. мови, 16.55 Спіл у супр. фортепіану, 17.15 Камер. концерт, (фортепіан, віолончель), 17.50 Наука топографії, 18.00 Палестина в наших часах.

18.20 „Жар-Птиця“ Стравінського (з плити з поясненнями), 19.03 Театр. фелетон, 19.15 Веснина, 19.25 Відч., 19.43 Спортивні вістки, 19.55 Сільва реру, 20.00 Вибрані думки, 20.02 Концерт сакс. оркестри, спіл (Врага, бас), 21.00 Перісторичні винаходи, 21.15 Концерт італ. музики (оркестра, скрипка), 22.45 Лета музика з гр. плит.

Вівторок, 27. березня 1934.

7.00—8.00 Равішня аудіція, 12.05, 12.33 Популярна музика з гр. плит, 15.25 36-жова біржа, 15.30 Господарські вістки, 15.40 Концерт сальдонової оркестри, 15.45 Жіночі часописи, 16.55 Концерт симф. оркестри, спіл (Енг. Московський, баритон); 17.50 Туристичний бюлетень м. зал. дирекції; 18.00 Промова в польській та англ. мові, богослуження в Чепістоку; 18.30 Форт. ресітал, 19.03 „Світла і тлі“ сьогодишньої Америки (вразини з подорожі); 19.15 Веснина; 19.25 Фелетон; 19.40, 19.43 Спортивні вістки; 20.00 Сільва реру; 20.00 Вибрані думки; 20.02 Популярна музика з гр. плит; 20.20 Велікопівнічній пісні (хор); 20.40 Лт. черт. літературні пісні (хор); 20.55 Гром. плита; 20.57 Транс. з Мільно з театру „Дамо, що маємо!“; 21.00 „Либук“ оп. Л. Рокка; з ревія „Сильветка авторів мистецтв Либук“.

Присилайте передплату!